

VRIENDENLOTERIJ EN
HET CONCERTGEBOUW



Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

luister
relax
geniet

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | kabel | classic.nl

VRIENDENLOTERIJ
ZOMER
CONCERTEN

Woensdag 10 juli 2024

Grote Zaal 20.00 uur

Orchestre National de Lille
Alexandre Bloch, dirigent
Noa Wildschut, viool

Michaïl Glinka 1804-1857

Ouverture uit 'Roeslan en Ljoedmila' (1837-42)

Max Bruch 1838-1920

Violconcert nr. 1 in g, op. 26 (1868)

Vorspiel: Allegro moderato

Adagio

Finale: Allegro energico

PAUZE

Johannes Brahms 1833-1897

Symfonie nr. 1 in c, op. 68 (1862-76)

Un poco sostenuto - Allegro

Andante sostenuto

Un poco allegretto e grazioso

Adagio - Più andante - Allegro non troppo ma con brio - Più allegro

ZOMERCONCERTEN.NL

HET
CONCERT
GEBOUW

TOELICHTING

Het concert opent met de wervelende ouverture tot de opera *Roeslan en Ljoedmila* van Michail Glinka uit 1842, die alleen in Rusland nog wel wordt opgevoerd. In het Westen klinkt wel regelmatig de ouverture, Glinka's bekendste werk. Tsjajkovski noemde Glinka de profeet en patriarch van de Russische muziek. En nog steeds geldt Glinka als de eerste echte Russische klassieke componist en als de grondlegger van de Russische opera. Hij wist typisch Russische volksmuziek, dansritmes en melodieën te vermengen met invloeden van Carl Maria von Weber, John Field, Franz Liszt en Hector Berlioz. Zo ook in deze ouverture.

Het beroemdste werk van Bruch

Max Bruch is vooral de componist van hét wereldberoemde *Eerste violconcert in g*, op. 26, hoewel hij er eigenlijk drie schreef. Wanneer violisten bij hem langskwamen om dat violconcert voor te spelen, joeg hij ze weg en schreeuwde ze na dat hij veel meer had gecomponeerd dan dat éne stuk. Maar de aantrekkingskracht van het concert is begrijpelijk. Het begint als een voorspel van een romantische opera, omdat Bruch aanvankelijk een fantasie in petto had. Maar dan volgt Duitse ernst in de noten, meeslepend en verstild.

Het werk was zo'n doorslaand succes dat het nagenoeg de gehele rest van Bruchs oeuvre in de schaduw stelde. Bijna had Bruch verdere uitvoeringen willen verbieden, maar zover kwam het gelukkig niet. Violist Joseph Joachim had met zijn miraculeuze vioolspel Bruch ertoe aangezet om het werk te componeren, en hij speelde ook de première.

Vrees voor Beethoven

Ten slotte Johannes Brahms. Van hem klinkt de eerste verwezenlijking van zijn allerhoogste ideaal als componist: de symfonie. Brahms worstelde lang met dat ideaal en zijn grote voorbeeld Beethoven. Hij was twintig toen hij Beethovens *Negende symfonie* voor het eerst hoorde. Een werkelijk verpletterende confrontatie. Een van de grootste complimenten ooit kreeg Brahms nota bene voor zijn eigen, in 1876 voltooide *Eerste symfonie in c*, op. 68. Dirigent Hans von Bülow noemde het stuk 'Beethovens Tiende', al was Brahms de allerlaatste om zich ook maar in de verste verte met Beethoven te meten. Duidelijk was dat Beethovens *Vijfde* (ook in c-klein) en *Negende* voor Brahms model hadden gestaan. Zo herinneren de zich opbouwende climaxen, die strijd en overwinning lijken uit te drukken, aan Beethoven. Toen een muziekliefhebber na een openbare repetitie Brahms wees op de 'merkwaardige gelijkenis van het C-groot-thema van zijn finale met het Vreugde-thema uit de finale van Beethovens *Negende*', reageerde Brahms in zijn bekende getergde en hatelijke stijl: 'Jazeker, en nog merkwaardiger is dat iedere ezel dat meteen hoort!'

Clemens Romijn

BIOGRAFIE

Het **Orchestre National de Lille** werd in 1976 opgericht door de regio Hauts-de-France, de Franse staat en dirigent Jean-Claude Casadesus, die dat jaar het eerste concert leidde. Sinds 2016 staat het orkest onder leiding van Alexandre Bloch, zowel in orkest-repertoire als in opera bij de Opéra de Lille. Het orkest promoot muziek van nu door componisten in residentie te ontvangen. **Alexandre Bloch** won in 2012 de Donatella Flick International Competition in Londen. In 2012 en 2013 nam hij deel aan het Tanglewood Music Center Festival (VS). De afgelopen jaren dirigeerde hij orkesten in Frankrijk, Oslo, Los Angeles, Montréal en Brussel. Hij leidde opvoeringen van Donizetti's *L'elisir d'amore* bij de Deutsche Oper am Rhein en een concertversie van Bizets *Les pêcheurs de perles* met zijn eigen Orchestre National de Lille. In 2019 dirigeerde hij de Franse première van George Benjamins opera *Lessons in Love and Violence* in Lyon. In 2019 en 2020 leidde hij zijn orkest in de complete symfonieën van Mahler. **Noa Wildschut** begon op haar vierde met vioollessen bij Coosje Wijzenbeek. Ze vervolgde haar studie bij Vera Beths aan het Conservatorium van Amsterdam en bij Antje Weithaas in Berlijn. Wildschut won diverse prijzen, waaronder in 2013 de Concertgebouw Young Talent Award. Ze heeft opgetreden met vrijwel alle Nederlandse symfonieorkesten en gerenommeerde orkesten wereldwijd. Kamermuziek speelde ze met onder anderen Janine Jansen, Anne-Sophie Mutter en Menahem Pressler. Ze vormt een vast duo met pianist Elisabeth Brauss. Wildschut speelt op de Guarneri del Gesù-viool 'Ex Lady Stretton' die ze in bruikleen heeft van de Stretton Society.

SUMMARY

This concert opens with the whirlwind overture from Mikhail Glinka's 1842 opera *Ruslan and Lyudmila*. However, the overture is the only part of Glinka's most famous work that is still performed in the Western world. Tchaikovsky called Glinka the patriarch of Russian music because he combined typically Russian folk tunes and dance rhythms with melodies influenced by such composers as Carl Maria von Weber, John Field, Franz Liszt, and Hector Berlioz, as can be heard in *Ruslan and Lyudmila*. Max Bruch is primarily known for his world-famous *First Violin Concerto in G minor*, op. 26. Violinists flocked to his door to play the concerto for him, but he turned them away because he felt his other works had failed to receive the attention they deserved. The concerto begins like the prelude to a romantic opera, soon followed by Teutonic earnestness expressed in poignant and hushed tones. For many years, Johannes Brahms wrestled with his idealistic view of Beethoven and the symphonic form. When Brahms heard Beethoven's *Ninth Symphony* for the first time when he was twenty, it had a profound impact. Brahms even quotes the *Ninth* in the finale of his *First Symphony in C minor*, op. 68 (1876). Listeners can hear other references to Beethoven in the build-up to climaxes, which call to mind conflict and victory. Conductor Hans von Bülow aptly nicknamed the work 'Beethoven's Tenth'.

Translation: Eileen Stevens

EN VERDER...

ZOMERCONCERTEN LIVE!

Geniet nog even na van het concert tijdens ZomerConcerten Live! Met vanavond een ontmoeting in de Spiegelzaal met Alexandre Bloch (dirigent) en Noa Wildschut (viool). U bent van harte welkom.

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

do 01/08

20.00 uur
Grote Zaal

Jeugdorkest Nederland met Sjostakovitsj 5 & Rosanne Philippens speelt Ravel

De jonge, getalenteerde musici van Jeugdorkest Nederland hebben zich deze zomer op de heroïsche *Vijfde symfonie* van Sjostakovitsj gestort. Onder de stimulerende leiding van vaste dirigent Jurjen Hempel spelen ze 'energiek en dynamisch', aldus NRC. Samen met topviolist Rosanne Philippens brengen ze ook Ravels *Tzigane*.

